

Betænkning afgivet af Uddannelsesudvalget den 14. marts 2006

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om statens uddannelsesstøtte og lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser

(Justering af betingelserne for udenlandske statsborgeres ret til statens uddannelsesstøtte (SU), SU uden for klippekortet til visse studieforbereende kurser på gymnasialt niveau efter fuldført gymnasial uddannelse og forenkling af rabatordning m.v.)

[af undervisningsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Undervisningsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 30. november 2005 og var til 1. behandling den 17. januar 2006. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Uddannelsesudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og undervisningsministeren sendte den 17. oktober 2005 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 34. Den 7. december 2005 sendte undervisningsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til undervisningsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet vil stemme for det stillede ændringsforslag.

Enhedslistens medlem af udvalget finder det betænkeligt, at muligheden for at modtage SU begrænses for udenlandske studerende. Enhedslisten er imod implementeringen af dele af direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (opholdsdirektivet) i SU-loven.

Enhedslisten arbejder for et uddannelsessystem, hvor alle får mulighed for at få en uddannelse. Enhedslisten gør opmærksom på, at Danmark har tilsluttet sig artikel 13/2/c i FN's konvention af 16. december 1966 om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (Resolution 2200A(XXI)): »Højere undervisning gøres ligelig tilgængelig for alle på grundlag af evner, ved alle dertil egnede midler og i særdeleshed ved gradvis indførelse af gratis undervisning«. SU'en har i Danmark været et af flere midler til at opnå dette mål.

Denne deklaration er stadig gældende i dag. Deklarationen blev fulgt op ved en konference den 19.-20. maj 2005 i Bergen for Bologna-processens medlemslandes ministre for videregående uddannelse. Af kommuniqueet fra konferencen fremgår det, at medlemslandene, herunder Danmark, vil gøre videregående uddannelse tilgængelig for alle, og at den sociale dimension kræver initiativer fra regeringen for at hjælpe studerende fra især socialt udfordrede grupper. I kommuniqueet står der således:

»We therefore renew our commitment to making quality higher education equally accessible to all, and stress the need for appropriate conditions for students so that they can complete their studies without obstacles related to their social and economic background. The social dimension includes measures taken by governments to help students, especially from socially disadvantaged groups, in financial and economic aspects and to provide them with guidance and counselling services with a view to widening access. [...] We commit ourselves to upholding the principle of public responsibility for higher education in the context of complex modern societies.«

Enhedslisten stiller sig på den baggrund uforstående over for lovforslagets § 1, nr. 5 (ny § 2 a, stk. 2), om, at EU-statsborgere og EØS-statsborgere, der ikke er arbejdstagere eller selvstændige erhvervsdrivende i Danmark, og deres familiemedlemmer først har ret til uddannelsesstøtte efter 5 års sammenhængende ophold i Danmark.

Enhedslisten støtter udveksling af studerende på tværs af både institutioner og lande, og Enhedslisten kan derfor ikke stemme for lovforslaget, der begrænser mobiliteten, og især ikke når lovforslaget medfører øget social differentiering.

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 2

1) Efter nr. 5 indsættes som nyt nummer:

»01. I § 4, stk. 1, ændres »DSB« til: »de jernbanevirksomheder, der udfører offentlig servicetrafik på kontrakt med staten,«.

[Konsekvensændring som følge af liberalisering af jernbanevirksomhed]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ændringsforslaget er en konsekvens af den igangværende liberalisering af jernbanevirksomheden i Danmark, hvorefter andre selskaber end DSB, f.eks. Arriva, udfører offentlig servicetrafik på kontrakt med staten.

Troels Christensen (V) Anne-Mette Winther Christiansen (V) Britta Schall Holberg (V)
Tina Nedergaard (V) Ellen Trane Nørby (V) Martin Henriksen (DF) Søren Krarup (DF)
Carina Christensen (KF) fmd. Allan Niebuhr (KF) Christine Antorini (S) Kirsten Brosbøl (S)
Carsten Hansen (S) Bjarne Laustsen (S) Margrethe Vestager (RV) nfm. Bente Dahl (RV)
Thomas Krog (SF) Majbrit Berlau (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurinn, Fólkaflokkurinn og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurinn (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 95

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar og høringsnotat fra undervisningsministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	Revideret tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
5	1. udkast til betænkning
6	Ændringsforslag fra undervisningsministeren
7	2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 95

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om ministerens præcisering af begrebet »erhvervsarbejde« i SU-bekendtgørelsen betyder, at ministeren vil præcisere kravet til omfanget af erhvervsarbejde, der efter 2 år giver adgang til SU, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om EU-borgere i de nye regler vil få en særstilling også i forhold til regler, der ikke har noget med EU-retten at gøre, til undervisningsministeren, og ministerens svar herpå